

II. Den polytekniske Læreanstalt.

A. Almindelige Bestemmelser og Forhandlinger samt Afgjørelser af enkelte Tilfælde.

I. Revision af Lønningsloven.

For at Lønningsloven af 25. Marts 1871, som i Henhold til dens § 25 skulde underkastes en Revision inden Udløbet af Finansaaret 1880—81, allerede kunde blive Gjenstand for Revision i Rigsdagssamlingen 1879—80, forlangte Ministeriet under 16. Juli 1879 Bestyrelsens Udtalelser om de Forandringer i de gjældende Bestemmelser for Læreanstaltens Vedkommende, som maatte findes nødvendige. Under 6. Oktbr. s. A. afgav Bestyrelsen sit Forslag til en ny Lønningslov for Læreanstalten, ledsaget af en Skrivelse med Udvikling af Grundene til de foreslaaede Afvigelser fra Loven af 25. Marts 1871.

I Rigsdagssamlingen 1880 forelagde Ministeriet derefter et Forslag til Lov om de Universitetet, Kommunitetet og den polytekniske Læreanstalt vedkommende Lønningsforhold. Her skal anføres de Paragraffer af samme, som vedrøre Læreanstalten, tillige med de dertil hørende Bemærkninger, der indeholde Hovedindholdet af Bestyrelsens Betænkning.

§ 14. De ved Læreanstalten fast ansatte syv Lærere, nemlig Lærerne i teknisk Mekanik og Maskinlære, Matematik, Ingeniørfagene, teknisk Kemi, mekanisk Teknologi, deskriptiv Geometri samt Fysik, lønnes med 3,200 Kr. aarlig, hvorhos der for hver 5 Aars Tjenestetid tilstaaes et Tillæg af 600 Kr. aarlig; dog kan Lønningen ikke overstige 6,200 Kr. Disse Lærere ere forpligtede til at holde de til deres Fag hørende Forelæsninger ved Universitetet.

§ 15. Til Honorar for Udførelsen af Direktørforretningerne ved Læreanstalten samt for Forelæsninger og Øvelser, som ikke besørgeres af de ved Anstalten fast ansatte Lærere, fastsættes 6,200 Kr. aarlig.

§ 16. Adgangen til Lærerposterne ved Læreanstalten skal ikke være indskrænket ved nogen Examen.

§ 17. Til Ministeriets Raadighed ved Læreanstalten stilles en samlet Sum af 12,554 Kr. for dermed at lønne Inspektøren, Medhjælperne ved Undervisningen og Samlingerne samt Betjentene.

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

ad § 14. Efter Lønningsloven af 25. Marts 1871 lønnes Lærerne ved den polytekniske Læreanstalt i Matematik, i Maskinlære og geometrisk Tegning, i

Vand-, Vej- og Jærnbanebygning som de normerede Docenter ved Universitetet (2,400 Kr. med Stigning hvert 5. Aar indtil 5,200 Kr., nemlig 4 Tillæg à 600 Kr. og 1 Tillæg paa 400 Kr.). Foruden disse 3 Lærere lønnes endnu i Henhold til Lønningsloven af 12. Jan. 1858 § 12 Læreren i Fysik (Holten) med 800 Kr., foruden 25 Kr. 41 Ø. i Tillæg efter Loven af 26. Marts 1870 §§ 9 og 11, samt Læreren i Teknologi (Wilkens) med 3,200 Kr., foruden 216 Kr. i Tillæg efter Loven af 26. Marts 1870 §§ 9 og 11; disse Beløb bortfalde ved Ledighed, jfr. Rigsdagstidende for 1868—69 Tillæg A. Sp. 1679—1680; Læreren i Teknologi skal efter Loven af 25. Marts 1871 lønnes med et Honorar af 1,600 Kr., hvilket Beløb er indbefattet under den i Lovens § 9 til Honorarer fastsatte Sum af 7,100 Kr. Efter at Undervisningen i Maskinlære tidligere havde været forbundet med Tegneundervisningen, blev den ved Etatsraad Hummels Død i 1873 skilt derfra, saaledes at Tegneundervisningen blev overdraget til Prof. Schjellerup, som indtil da havde været ansat som Assistent ved Tegnestuen. Man greb den Lejlighed, Etatsraad Hummels Død frembød, til at faa disse to Grene af Undervisningen adskilte, der ikke bør forenes, dels fordi de ere aldeles uensartede, og dels fordi det store Elevantal gjør det uoverkommeligt for en Mand at varetage begge. Som Følge af denne Adskillelse anses det for rigtigst, at Lønnen til Tegnælæreren overføres fra den samlede Lønningssum til den samlede Honorarsum.

Som det vil ses af Lovforslaget, har man nu foreslaaet de fast ansatte Læreres Tal foreøget fra 3 til 7, fordi Lærerne i teknisk Kemi, i mekanisk Teknologi, i deskriptiv Geometri og i Fysik af Hensyn til Fagenes Omfang og Vigtighed bør, ligesom de i de tre oven nævnte Fag fast beskikkede Lærere, have fast Ansættelse. Til Begrundelse heraf skal bemærkes følgende: Den tekniske Kemi er først og fremmest et Hovedfag ved Lærestaltens Undervisning; den kræves i større eller mindre Omfang ved alle Lærestaltens Examina, ved Examen i anvendt Naturvidenskab og for examinerede Kemikere gives der endog ikke mindre end fem Karakterer i dette Fag, nemlig to mundtlige og to skriftlige foruden en Karakter i Udkast til et Fabrik anlæg, som er et i Studietiden udført og af Tegninger ledsaget større skriftligt Arbejde. Som Lærefag lægger den tekniske Kemi Beslag paa vedkommende Lærers hele Tid; det omfatter nemlig, foruden et meget vigtigt større Afsnit om Varmens Benyttelse, alle de Fabrikationer, som hvile paa kemiske Processer og deriblandt ogsaa den hele Metallurgi. Inden for Fagets Omraade rører sig desuden et frodigt Liv, som skyldes dels Tidsalderens hele Tendens, dels den Dag for Dag tiltagende Samvirken mellem Videnskab og Praxis, og Læreren maa følge denne Udvikling i alle Detailler ikke blot af Hensyn til sin Embedsgjerning ved Anstalten, men ogsaa fordi han i Embeds Medfør har at afgive Erklæringer over Eneretsansøgninger og paatænkte Lovudkast og jævnlig beskikkes til Medlem af Regeringskommissioner. Tillige maa Læreren fortsatte Studium af den tekniske Kemi støttes af tilsvarende praktiske Laboratoriumsarbejder, til hvilke der ved de aarlige Finanslove er bevilget ham 400 Kr. til Anskaffelse af de fornødne Materialier m. m. Endnu tilføjes, at Fagets Betydning ikke tidligere er traadt klart frem, fordi det var henlagt under Lærerne i den theoretiske Kemi, for hvem det nødvendigvis maatte være et Bifag, da de, som maatte følge den theoretiske Kemis Udvikling, hvad der vel allerede maa betragtes som uoverkommeligt for den enkelte Mand, vare

aldeles ude af Stand til at følge den tekniske Kemi uhyre hurtige Fremskridt, og det saa meget mere, som den paa mange Steder fjærner sig ganske fra den videnskabelige Kemi Omraade og Behandlingsmaade.

Hvad der her er sagt om den tekniske Kemi, gjælder i fuldt Maal ogsaa om den mekaniske Teknologi. Ved Siden af et ikke ringe Antal af Forelæsninger har Faget en meget hurtig Udvikling, og det fordrer en Mands hele Tid at gennemgaa den overordentlig omfangsrige Literatur og deraf tilegne sig det, der fortjener nogen Opmærksomhed.

Hvad dernæst den deskriptive Geometri, Tegningsgeometrien, angaar, da er dens Fremskridt vel ikke saa hurtige som de nys omtalte Videnskabers, men Antallet af Forelæsninger er nu, da der hvert Aar begynder et Kursus, ganske betydeligt og denne Disciplin faar Aar for Aar større Betydning for den tekniske Undervisning, for hvilken den maa staa som et Hovedfag.

Hvad endelig Læreren i Fysik angaar, til hvis Lønning Honorarsummen ved Finansloven for Finansaaret 1876—77 blev forøget med 1,600 Kr., da har Lærestaltens Bestyrelse vel ment, at han vilde have sin rette Plads som normeret Docent i Fysik ved Universitetet, og er gaaet ud fra, at der fra Universitetets Side vilde fremkomme Forslag om Ansættelse af en saadan. Da dette ikke er sket og denne Lærer ikke kan undværes, har Ministeriet optaget en Plads for ham blandt den polytekniske Lærestalts Lærerpuster med fast Ansættelse, saaledes at denne Lærer vil have samme Forpligtelse som der efter Paragrafens sidste Punktum, der er optaget efter Loven af 25. Marts 1871 § 3 sidste Punktum, paahviler de andre særlig normerede Lærere, til at holde de til hans Fag hørende Forelæsninger ved Universitetet.

Begyndelseslønnen for de faste Lærere har man i Overensstemmelse med Bestyrelsens Forslag sat til 3,200 Kr. Naar Bestyrelsen har foreslaaet, at Stigningen fortsattes gennem 7 Alderstillæg, hvoraf 5 paa 600 Kr. og 2 paa 400 Kr., til 7,000 Kr., har Ministeriet ikke kunnet tiltræde dette Forslag, der vilde fjærne sig altfor meget fra de nu gjældende Regler.

ad § 15. Den ved Loven af 25. Marts 1871 § 9, 2. Stykke, fastsatte Honorarsum af 5,500 Kr., naar Honoraret af 1,600 Kr. til Forelæsninger i Teknologi ikke medregnes, jfr. foran, blev ved Finansloven for Finansaaret 1873—74 forhøjet med i alt 1,200 Kr., nemlig 600 Kr., for at Honoraret for Docenten i deskriptiv Geometri kunde forøges til 1,400 Kr., jfr. Anm. til Finanslovsforslaget S. 211, og 600 Kr. til Honorarforhøjelse for Docenten i teknisk Kemi, jfr. Rigsdagstidende for 1872—73 Tillæg B. Sp. 259—62. End videre tilkom ved Finansloven for Finansaaret 1874—75, jfr. Anm. til Finanslovsforslaget S. 209, et Beløb af 200 Kr., for at Honoraret for Docenten i Landmaaling og Nivellering kunde forhøjes til 600 Kr., og ved Finansloven for Finansaaret 1876—77 1,600 Kr. som Honorar for en ekstraordinær Docent i Fysik, jfr. Rigsdagstidende for 1875—76 Tillæg B. Sp. 409—10 og 729—30.

De Honorarer, der nu udredes, ere følgende:

1. Lærestaltens Direktør.....	600 Kr.
2. Læreren i deskriptiv Geometri	1,500 —

At overføre... 2,100 Kr.

	Overført . . .	2,100 Kr.
3.	Læreren i teknisk Kemi	1,700 —
4.	Læreren i Fysik	1,600 —
5.	Læreren i borgerlig Bygningskunst	1,600 —
6.	Læreren i Landmaaling og Nivellering	600 —
7.	Læreren i Zoologi	300 —
8.	Læreren i Botanik	300 —
9.	Læreren i Opvarmning og Ventilation	300 —*)

I alt . . 8,500 Kr.

De 4 sidst nævnte Honorarer har Lærestaltens Bestyrelse foreslaaet forhøjet til henholdsvis 1,000 Kr., 500 Kr., 500 Kr. og 400 Kr., hvilke Forhøje-
elser ere optagne i Lovforslagets Honorarsum. Honoraret for Læreren i Land-
maaling og Nivellering 600 Kr. er saa ringe, at det ikke kan anses for noget
antageligt Ækvivalent for den besværlige og tidsspildende Undervisning, der paa-
hviler denne Docent. Ligeledes er Honoraret til Lærerne i Zoologi og Botanik,
300 Kr. til hver, altfor ringe, naar henses til, at deres Foredrag skal udarbejdes
med særligt Hensyn til Polyteknikernes Tarv, og at der skal sørges for Fremvis-
ning af Dyr, Planter, Præparater og Tegninger; en Forøgelse af Honoraret til
500 Kr. findes billig. Honoraret for Foredraget over Opvarmning og Ventilation
formenens ogsaa at burde forhøjes noget, nemlig fra 300 til 400 Kr. Som oven
for omtalt er Honoraret til Læreren i Tegning, Professor Schjellerup, overført fra
den samlede Lønningssum til den samlede Honorarsum; tillige er det forhøjet til
1,600 Kr. i Lighed med Honoraret for Foredraget over borgerlig Bygningskunst.

Honorarkontoen vil derefter stille sig saaledes:

1.	Lærestaltens Direktør	600 Kr.
2.	Læreren i borgerlig Bygningskunst	1,600 —
3.	Læreren i Tegneundervisning	1,600 —
4.	Læreren i Landmaaling og Nivellering	1,000 —
5.	Læreren i Zoologi	500 —
6.	Læreren i Botanik	500 —
7.	Læreren i Opvarmning og Ventilation	400 —

I alt . . . 6,200 Kr.

ad § 16. Denne Bestemmelse er optaget efter § 5 i Loven af 25.
Marts 1871.

ad § 17. Ved Lønningsloven af 25. Marts 1871 § 8, 2. Stykke, stilledes
til Ministeriets Raadighed en samlet Sum af 7,400 Kr. for dermed at lønne In-
spektøren, Medhjælperne ved Undervisningen og Samlingerne samt Betjentene.

*) Inspektør Ørsted oppebar tidligere et Honorar af 200 Kr. for Forelæsninger over
uorganisk Analyse for Arkitekter; men disse Forelæsninger ere nu bortfaldne, da
Arkitekterne ikke længere studere ved Lærestalten. Honoraret er fra 1. April
1880 tillagt Docenterne Seidelin og Thomsen med 100 Kr. hver til Forøgelse af
deres Honorarer.

Summen blev ved Finansloven for Finansaaret 1873—74, jfr. Anm. til Finanslovsforslaget S. 210, forøget med 260 Kr. som Bidrag til Lønning for en Hjelpe-assistent i Lærestaltens kemiske Laboratorium, og ved Finansloven for Finansaaret 1874—75 med i alt 2,000 Kr., nemlig, jfr. Anm. til Finanslovsforslaget S. 208—9, 200 Kr., for at Bestyreren af Tegnestuen kunde erholde en aarlig Lønning af 1,200 Kr., 600 Kr. til Lønning for en 2den Assistent ved Tegnestuen og 200 Kr. til Lønningsforhøjelse for Lærestaltens Inspektør, endelig, jfr. Rigsdagstidende for 1873—74 Tillæg B. Sp. 561—64, 1,000 Kr. til Lønning for en fast Assistent ved Undervisningen i Ingeniørfagene. Fremdeles er ved Finansloven for 1878—79, jfr. Anm. til Finanslovsforslaget S. 219—20, tilkommet i alt 1,076 Kr., nemlig 800 Kr. til Assistance for Læreren i Landmaaling og Nivel-lering, og 276 Kr., for at Lærestaltens Inspektør kunde erholde en aarlig Lønning af i alt 2,400 Kr. Foruden de ommeldte egentlige Lønninger, tilsammen 10,736 Kr., har der været til Disposition et ved Finansloven for Finansaaret 1873—74 tilkommet Tillæg af 740 Kr., nemlig 10 pCt. af Lønningslovens samlede Lønnings-sum, samt et ved Finansloven for Finansaaret 1875—76 tilkommet yderligere Tillæg af 840 Kr., nemlig 10 pCt. af Lønningslovens 7,400 Kr. + de 1,000 Kr., som vare optagne allerede i Finanslovsforslaget for Finansaaret 1874—75, se Anm. S. 208—9.

Lønningerne af den samlede Lønningssum ere for Tiden følgende:

	Af den egentlige Lønningssum, jfr. Finansl. f. 1873/74, 1874/75 og 1875/76	Af Tillæg 740 Kr. i Følge Fi-nansloven for 1873/74.	Af Tillæg 840 Kr. i Følge Fi-nansloven for 1875/76.	Tilsammen	Anmærkninger.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
1. Inspektøren	2,116	160	124	2,400	
2. Assistenten ved det kemiske Laboratorium	1,000	»	152	1,152	
3. Hjelpeassistenten ved do.	400	»	»	400	Desuden af Udgifts-konto 16 Husleje-godtgjorelse 200 Kr. aarlig, jfr. Rigsdags-tidende for 1877—78 (Tillæg B. S. 627—28.
4. Karlen ved do.	700	20	108	828	
5. Assistenten ved den fysiske Samling	330	54	»	384	
6. Mekanikus ved do.	880	»	140	1,020	
7. Budet ved do.	620	80	104	804	Fribolig og Brændsel.
8. Bestyreren af Teg-nestuen	980	220	»	1,200	
9. 1. Assistent ved do.	600	16	104	720	
10. 2. do. ved do.	600	»	»	600	
11. Assistenten i Inge-niørfagene	1,000	»	»	1,000	
12. Assistenten i Land-maaling og Nivel-lering	800	»	»	800	
13. Portneren	600	100	104	804	Fribolig og Brændsel.
14. Bibliotheksbudet	110	90	4	204	
I alt	10,736	740	840	12,316	

Det efter Fradrag af Honoraret til Bestyreren af Tegnestuen tilbage blivende Beløb af 11,116 Kr. er foreslaaet forøget med i alt 1,438 Kr., for at enkelte Bestillingsmænd kunne erholde passende Forhøjelser af deres Lønning. I saa Henseende bemærkes: Inspektørposten, der ved Læreanstaltens Begyndelse var af en rent underordnet Beskaffenhed, da den kun fordrede et ringe Arbejde, er, efterhaanden som dels Elevantallet, dels Antallet af Betænkningssager er steget, voxet op til at blive temmelig byrdefuld og vigtig. Den nu værende Inspektør har snart i 20 Aar udført det ham paalagte Arbejde med en sjælden og paa-skjønnelsesværdig Iver, Omhu og Nøjagtighed, og er derfor bragt i Forslag til et personligt Tillæg af 400 Kr. Assistenten ved kemisk Laboratorium, der lønnes med 1,152 Kr., bør formentlig stilles lige med Assistenten ved Universitetets kemiske Laboratorium, der er ansat til 1,300 Kr., men desuden har en lille Bolig ved Laboratoriet; den nævnte Assistents Lønning foreslaas derfor forhøjet til 1,350 Kr. Lønningerne for Karlen ved den fysiske Samling, som tillige er Bud ved Læreanstalten, for Portneren og for Karlen ved det kemiske Laboratorium ere henholdsvis 804 Kr., 804 Kr. og 828 Kr. foruden Fribolig for de to først nævnte og en Huslejegdgtjorelse af 200 Kr. til den sidst nævnte; disse Lønninger foreslaas, i Overensstemmelse med Forslaget for Universitetets Vedkommende, forøgede til 900 Kr. foruden de nævnte Boliger og Huslejegdgtjorelsen; dog er der for Karlen ved det kemiske Laboratorium yderligere foreslaaet et personligt Tillæg af 100 Kr., da han nu har fungeret i næsten 30 Aar og udført sin Tjeneste med Troskab og imødekommende Velvillie. Lønningen for Assistenten ved fysisk Samling foreslaas forhøjet fra 384 Kr. til 500 Kr., den for Mekanikus ved samme Samling fra 1,020 Kr. til 1,100 Kr. og den for første Assistent ved Tegnestuen fra 720 Kr. til 800 Kr. Endelig er Lønningen for Assistenten hos Læreren i Ingeniørfagene, hvis Arbejde baade er omfattende og besværligt, foreslaaet forøget fra 1,000 Kr. til 1,200 Kr.

Lønningskontoen stiller sig herefter saaledes:

	Løn.	personligt Tillæg.	Anmærkninger.
	Kr.	Kr.	
1. Inspektøren	2,400	400	
2. Assistenten ved det kem. Laboratorium	1,350	"	
3. Hjelpeassistenten ved do.	400	"	
4. Karlen ved do.	900	100	Desuden Huslejegdgtjorelse 200 Kr.
5. Assistenten ved den fysiske Samling	500	"	
6. Mekanikus ved do.	1,100	"	
7. Karlen ved do.	900	"	Desuden Fribolig og Brændsel.
8. Første Assistent ved Tegnestuen . . .	800	"	
9. Anden do. ved do	600	"	
10. Assistenten hos Læreren i Ingeniørfagene	1,200	"	
11. Assistenten hos Læreren i Landmaaling	800	"	
12. Portneren	900	"	Desuden Fribolig og Brændsel.
13. Biblioteksbudet	204	"	
I alt	12,054	500	
	12,554 Kr.		

Lærestaltens Udgift til Lærrelønninger og efter den samlede Lønningssum er for Tiden:

Efter Lov af 12. Jan. 1858 § 12 og Lov af 26. Marts 1870	
§§ 9 og 11	4,242 Kr. 07 Ø.
Efter Lov af 25. Marts 1871 § 3, sidste Stykke	9,600 — " —
Efter samme Lovs § 9, 2. Stykke	8,500 — " —
Efter samme Lovs § 8, 2. Stykke	12,316 — " —
I alt...	34,658 Kr. 07 Ø.

Efter nærværende Lovforslag vil den blive:

Efter Lov af 12. Jan. 1858 § 12 og Lov af 26. Marts 1870	
§§ 9 og 11	826 Kr. 07 Ø.
Efter Lovforslagets § 14	27,800 — " —
Efter — § 15	6,200 — " —
Efter — § 17	12,554 — " —
I alt...	47,380 Kr. 07 Ø.

altsaa en Merudgift af 12,722 Kr., dog bortset fra det Beløb, der i Medfør af Bestemmelserne i § 18, 2. Stykke, vil være at godskrive Bestillingsmænd.

Da Lovforslaget ikke kom til Forhandling i Rigsdagssamlingen 1880, blev det atter forelagt i 1881, kun med den Forandring i § 17, at den samlede Sum forhøjedes med 1,050 Kr.; det stærkt voxende Elevantal i Lærestaltens kemiske Laboratorium gjorde det nemlig nødvendigt at give Bestyreren yderligere Medhjælp derved, at han, der kun har en fast Assistent og en Hjelpeassistent, i Stedet for den nu værende Hjelpeassistent med en Lønning af 400 Kr. erholder endnu en fast Assistent med en Lønning af 1,200 Kr., medens Lønnen for den 1ste faste Assistent, i Lighed med, hvad der er foreslaaet for den 1ste Assistent ved Universitetets kemiske Laboratorium sættes til 1,600 Kr. i Stedet for som tidligere foreslaaet til 1,350 Kr.

Lovforslaget blev heller ikke gennemført i Rigsdagssamlingen 1881 og derfor atter forelagt i 1882 med den Forandring i dette Forslags § 16 (tidligere § 17), at Honorarsummen var formindsket med 1,600 Kr., medens samtidig i § 18 (tidligere § 17) Medhjælpsummen var forøget med 1,600 Kr., idet det var blevet anset for ønskeligt, at Læreren i Tegning, Prof. Schjellerup, vedblivende lønnedes af Medhjælpsummen af Hensyn til den Understøttelse, som der ved Afsked eller Afgang ved Døden kan ventes tilstaaet de Mænd eller deres Efterladte, der ere lønnede af sidst nævnte Sum.

II. Forelæsninger og Øvelser.

Trykning af Forelæsninger.

Oplaget af Prof. Holtens avtograferede Forelæsninger over mekanisk Fysik var i Efteraaret 1881 omtrent udsolgt, hvorfor en ny Udgave blev udarbejdet og avtograferet i Løbet af Undervisningsaaret. Da det ikke var lykkedes Docent A. Thomsen at faa en Forlægger for sine trykte 2det Halvaars Forelæsninger

over uorganisk teknisk Kemi, for hvis Udarbejdelse der i 1879—80 var bevilget ham et Honorar (Aarb. f. 1879—80 S. 1019), overtog Bestyrelsen Forlaget. De udkom i Begyndelsen af Undervisningsaaet. Ligeledes bestemte Bestyrelsen sig til at overtage Forlaget af sammes 3dje Halvaars Forelæsninger, nemlig over organisk teknisk Kemi, som han agtede at udarbejde, og efter Bestyrelsens Indstilling bevilgedes der ham af Ministeriet under 2. Marts 1882 et Honorar af 700 Kr. af Kontoen for ekstraordinære Udgifter, saaledes at 600 Kr. udrededes af Kontoen for 1881—82 og 100 Kr. af samme for 1882—83.

III. Examina.

9 Examinander, som agtede at indstille sig til den forestaaende 2den Del af Examen i anvendt Naturvidenskab, androge under 14. Septbr. om, at de praktiske Prøver i Laboratoriet maatte holdes i December i Stedet for i Januar. Laboratoriebestyreren, Lektor Jørgensen havde ikke noget herimod, men ansaa det for rigtigt da ogsaa at henlægge Ingeniørernes Analyse til December, idet Laboratoriet ellers næsten vilde faa den dobbelte Ulejlighed. Skjønt der ved den praktiske Prøve i Laboratoriet i December vilde tabes et Par Øvelsesdage, fandt Bestyrelsen dog, at der var god Grund til at bevilge Andragendet, idet det, naar saa mange Examinander meldte sig til Examen i anvendt Naturvidenskab, ikke paa anden Maade vilde være muligt at slutte Examen i Januar Maaned. Den indstillede derfor til Ministeriet, at hvad der gjælder det 5 Dages Projekt ved Examen i Ingeniørfaget og i Mekaniken (Aarb. f. 1879—80 S. 1020), maatte udstrækkes til hele den praktiske Prøve ved polyteknisk Examen, saa at Bestyrelsen fik Tilladelse til for Fremtiden, for saa vidt der maatte findes Grund dertil, at holde den i December i Stedet for i Januar. Denne Indstilling bifaldt Ministeriet under 5. Oktbr.

Hele den praktiske Prøve med Undtagelse af Tegning ved Examen i anvendt Naturvidenskab blev derefter holdt i December Maaned.

— Fra Bestemmelserne om Examen blev der tilladt følgende Afvigelser:

Under 19. Avg. 1881 tilsendte Ministeriet Bestyrelsen et Andragende fra N. N., som i 1879 ved Universitetet i Madrid havde bestaaet Bachiller-Examen, om i Slutningen af samme Maaned at maatte underkaste sig en Prøve ved Lærestalten, svarende til Adgangsexamen, med samtidig Udtalelse om, at der ikke forekom Ministeriet at være nogen Grund til at nægte Opfyldelsen af dette Ønske. Under 23. s. M. indberettede Bestyrelsen, at den vilde lade nævnte Examen holde.

Under 15. Oktbr. 1881 og 20. Marts 1882 bifaldt Ministeriet Bestyrelsens Indstillinger om, at 3 Examinander, som havde underkastet sig 1ste Del af Examen i Ingeniørfaget, maatte indstille sig til 2den Del af Examen i Mekaniken, saaledes at deres Karakterer ved den først nævnte Examen i Fysik, Kemi, deskriptiv Geometri samt i Mathematik overførtes, at deres Prøve i sidst nævnte Fag suppleredes ved en mundtlig Prøve, for hvilken der gaves to Karakterer, og at de i øvrigt bleve prøvede i de andre Fag ved 2den Del af Examen i Mekaniken.

En Examinand, der agtede at indstille sig til 1ste Del af Examen i Mekaniken og samtidig ønskede at prøves i Mathematik i den Udstrækning, som fordres ved 2den Del af samme Examen, erholdt under 2. Novbr. 1881 den bejærede Tilladelse af Ministeriet, som tillige i Følge Bestyrelsens Indstilling, da

den ved et eventuelt Forslag om Forandringer i Lærestaltens Reglement vilde foreslaa at overføre Mathematiken fra 2den til 1ste Del af nævnte Examen, og lignende Andragender synes at ville fremkomme hyppigere, meddelte Bestyrelsen Bemyndigelse til at give denne Tilladelse.

B. Tilstand og Virksomhed.

I. Bestyrelse og Lærerpersonele m. v.

I det forløbne Aar er der foregaaet den Forandring i Lærerpersonelet, at baade Læreren i Botanik, Dr. phil. Eug. Warming, og Læreren i Landmaaling og Nivellering, Lektor P. Freuchen frattraadte, hvilket begge ønskede paa Grund af deres mange andre Forretninger. Som Lærer i Botanik blev Bibliothekar ved den botaniske Have, Cand. mag. H. Kjærskou med Ministeriets Samtykke af 11. Jan. 1882 antaget fra Efteraars Halvaarets Begyndelse at regne, og som Lærer i Landmaaling og Nivellering Landinspektør J. E. Mørup fra 1. April 1882 med Ministeriets Samtykke af 2. Marts s. A., idet Lektor Freuchen dog efter eget Ønske og uden Honorar sluttede de af ham begyndte Forelæsninger.

Lektor Jørgensen erholdt med Ministeriets Samtykke af 30. Septbr. 8 Dages Orlov fra 3. Oktbr. at regne for efter Opfordring fra Generaldirektoratet for Skattevæsenet at sætte sig ind i Detaillen af Roesukkerfabrikationen.

Under 4. Oktbr. bifaldt Ministeriet en Indstilling fra Bestyrelsen om at lade Docent C. Christiansen rejse til den elektriske Udstilling i Paris, og der bevilgedes hertil 400 Kr. af Kontoen for ekstraordinære Udgifter.

I Anledning af en Meddelelse fra Udenrigsministeriet om, at der i Maj 1882 vilde blive holdt en national spansk Udstilling i Madrid vedrørende Metalindustrien m. m., og at den her akkrediterede spanske Gesandt havde udtalt som sin Regerings Ønske, at en dansk Videnskabsmand som Delegeret deltog i Bedømmelsen af de udstillede Gjenstande, forlangte Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet under 14. Marts 1882 Bestyrelsens Ytringer. Denne meddelte derpaa Ministeriet under 24. s. M., at den maatte betragte det som heldigt, hvis den spanske Regerings Ønske kunde imødekommes, og at Docent A. Thomsen efter dens Anskuelse var den nærmeste til at blive valgt til at deltage i Bedømmelsen ved nævnte Udstilling, samt at dette ikke alene vilde være af Betydning for Docent Thomsen, som derved vilde hente Beløring og Udvidelse af Overblik, men ogsaa være til Gavn for Lærestalten. Med Hensyn til Rejsseudgifterne betragtede Bestyrelsen det som en Selvfølge, at de bleve dækkede af Regeringen.

Under 31. s. M. svarede Ministeriet, at det ikke havde noget imod, at Docent Thomsen overværede bemeldte Udstilling, men at Regeringen ikke saa sig i Stand til af Statskassen at yde noget Tilskud til Rejsseudgifterne, hvorimod Ministeriet ikke vilde modsætte sig, hvis der paa Kontoen for ekstraordinære Udgifter i 1882—83 maatte kunne afses 6 à 700 Kr., at en saadan Sum stilledes til Docent Thomsens Raadighed som Bidrag til Udgifterne ved Rejsen og Opholdet i Madrid.

Da Bestyrelsen fandt det ønskeligt, at Docent Thomsen foretog denne Rejse, indstillede den ham til at erholde 700 Kr. af Kontoen for ekstraordinære Udgifter,